

NLDELTA

Plan van aanpak Status Aanvraag Nationaal Park NLDelta Nieuwe Stijl

Opsteller: Edith van Dam

Consultatie: werkgroep governance

Versie: 002

Den Haag, 15 januari 2020

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Projectdoelstelling.....	3
Eindresultaat	3
Deelproducten.....	3
Werkwijze:.....	3
Inleiding	3
Werkwijze:.....	3
criterium 1 Omvang	4
Werkwijze:.....	4
criterium 2 Ecologische samenhang met natuurlijke processen	4
Werkwijze:.....	4
criterium 3 Natuur-, cultuur- en landschappelijke waarden zijn onderscheidend	5
Werkwijze.....	5
criterium 4 Ruimtelijke inrichting en waarden in overeenstemming met de gebiedsidentiteit.....	5
Werkwijze.....	5
criterium 5 Samenhang en identiteit	5
Werkwijze:.....	5
criterium 6 Herkenbaarheid en beleefbaarheid	5
Werkwijze:.....	6
criterium 7 Verbondenheid met regionale gemeenschap	6
Werkwijze:.....	6
criterium 8 Educatie.....	6
Werkwijze:.....	6
criterium 9 Onderzoek	6
Werkwijze:.....	6
criterium 10 Governance	6
Werkwijze:.....	7
criterium 11 ambitie-document	7
Werkwijze:.....	7
criterium 12 uitvoeringsagenda en resultaatbeschrijvingen.....	7
Werkwijze:.....	7
Proces.....	8
Rolverdeling.....	8
Planning.....	9

PROJECTDOELSTELLING

Het verkrijgen van de officiële status Nationaal Park Nieuwe Stijl eind 2021 van het ministerie van LNV voor NLDelta.

EINDRESULTAAT

Het project werkt toe naar een statusaanvraag. De aanvraag bestaat uit een aantrekkelijk, goed leesbaar, document (bv een mooi boekje) waarin staat wat NLDelta is, waarom het een Nationaal Park Nieuwe Stijl moet worden en waaruit blijkt dat NLDelta aan de criteria van de Standaard voor Nationale Parken Nieuwe Stijl voldoet of binnen een aantal jaren zal voldoen.

DEELPRODUCTEN

De inhoud van de aanvraag ziet er als volgt uit:

- 1) Inleiding waaruit de meerwaarde van Nationaal Park NLDelta blijkt voor de diverse stakeholders
- 2) Voor elk van de 11 criteria uit de standaard een hoofdstuk(je) waaruit blijkt dat NLDelta aan dit criterium voldoet of waarin beschreven staat wat NLDelta gaat doen om hieraan te voldoen.

Of de uiteindelijke aanvraag precies de voorgestelde indeling aanhoudt staat nog niet vast. Het moet vooral een goed leesbaar logisch en overtuigend document worden, dit bepaalt de uiteindelijke volgorde en opbouw.

WERKWIJZE:

- Het schrijven van de statusaanvraag wordt uitbesteed aan een bureau dat goed leesbare teksten kan schrijven op basis van eigen analyse, literatuurstudie, interviews en goed is in vormgeving. Tevens organiseert het bureau de consultatie over concepten van de statusaanvraag met de partners in het NLDelta netwerk.
- De provincie die de statusaanvraag indient begeleidt de opdracht inhoudelijk
- Benodigd budget ...
- In de onderstaande paragrafen wordt per hoofdstuk van de statusaanvraag beschreven of de benodigde informatie beschikbaar is of niet. Als de informatie beschikbaar is staat beschreven uit welke bronnen geput kan worden, als informatie nog niet beschikbaar is wordt beschreven wat er nodig is om deze informatie te verkrijgen en wie daarvoor aan de lat staat.

INLEIDING

De inleiding van de statusaanvraag bevat een algemene omschrijving van Nationaal Park NLDelta en de motivatie waarom de status van Nationaal Park voor het gebied iets toevoegt t.o.v. de huidige situatie.

Een (groot) deel van de inleiding kan op basis van de beschikbare informatie/kennis al geschreven worden. De meerwaarde van NLDelta, en dan met name de economische meerwaarde van recreatie en toerisme, kan voor een aantal partners van NLDelta, maar ook voor de 'eigen' organisatie(s) (bijvoorbeeld Provinciale Staten) echter beter onderbouwd worden. Er zijn onderzoeken naar bestedingen van bezoekers van o.a. Nationale Parken. Er bestaat geen analyse van dit soort onderzoeken toegespitst op het gebied van NLDelta, dit zou wel wenselijk zijn.

WERKWIJZE:

Het programmateam verleent opdracht aan een adviesbureau om, op basis van bestaande gegevens (bv onderzoeken naar bestedingen van toeristen) een analyse voor het gebied van NLDelta uit te voeren. Deze analyse is gericht op onderbouwing van de economische meerwaarde van NLDelta. De resultaten dienen als achtergrondrapportage bij de statusaanvraag en worden in de inleiding van de aanvraag samengevat.

Beknopte beschrijving opdracht:

- Economische meerwaarde van NLDelta voor zover mogelijk kwantificeren

- op basis van literatuurstudie en interviews met stakeholders (met name betrokken overheden) en mogelijke financiers anders dan overheden (bedrijven, fondsen) en de initiatiefnemers van NLDelta
- door adviesbureau met ervaring met mkba's voor natuur(ontwikkeling) recreatie / toerisme
- budget: ...

CRITERIUM 1 OMVANG

Het nationaal park heeft een natuurlijke omvang die wordt bepaald door de begrenzing van een aaneengesloten landschaps-ecologische of landschappelijke eenheid waarbinnen één of meerdere natuurkernen liggen waarvan er ten minste één een omvang heeft van minimaal 1000 ha.

Aan het criterium m.b.t. de omvang van de natuurgebieden wordt door NLDelta al voldaan.

In dit hoofdstuk (of in de inleiding) van de statusaanvraag wordt de begrenzing van NLDelta beschreven.

Een voorstel voor de begrenzing van het Nationaal Park NLDelta wordt door een adviesbureau uitgewerkt op basis van input vanuit het programmateam. Het adviesbureau organiseert, in samenwerking met het programmabureau, een consultatieproces over de begrenzing van het nationaal park. Waarschijnlijk zijn er verschillende gesprekken / versies van begrenzingen nodig om met de partners overeenstemming te bereiken.

WERKWIJZE:

- Op basis van de verzamelde basisgegevens m.b.t. bestaande begrenzingen werkt het adviesbureau, in overleg met het programmateam, een voorstel uit. Dit wordt gecombineerd met het schrijven van de statusaanvraag in één opdracht aan een adviesbureau.
- Dit voorstel wordt besproken met de diverse stakeholders (gemeenten, waterschappen, RWS en anderen). Het voorstel wordt – op basis van de gesprekken – aangepast en indien nodig weer besproken (iteratief proces).

CRITERIUM 2 ECOLOGISCHE SAMENHANG MET NATUURLIJKE PROCESSEN

Het nationaal park kent in haar gebied meerdere en/of samenhangende ecosystemen met duurzaam functionerende abiotische en biotische relaties. In de natuurkernen komen natuurlijke processen op grote schaal voor. In het gebied zijn significante macrogradiënten binnen en tussen landschapstypen en tussen natuur, half-natuur en duurzaam beheerd productielandschap.

In hoeverre NLDelta al aan dit criterium voldoet en wat er nog gedaan moet worden om hieraan te voldoen moet blijken uit de natuurvisie op NLDelta in combinatie met de strategische kaart van NLDelta. De strategische kaart van NLDelta, de natuurvisie en het werkplan (met doorkijk naar 2021 – 2023) leveren de input voor de tekst van dit hoofdstuk van de status aanvraag.

WERKWIJZE:

- Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer trekken de natuurvisie van NLDelta.
- Provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant stellen een Strategische Kaart voor NLDelta op.
- Het programmateam stelt, gezamenlijk met partners, het uitvoeringsprogramma op dat een doorkijk biedt naar de jaren na 2021.

CRITERIUM 3 NATUUR-, CULTUUR- EN LANDSCHAPPELIJKE WAARDEN ZIJN ONDERSCHIEDEND

De natuurwaarden (ecosystemen, dier- en plantensoorten en habitats), cultuurhistorische waarden en landschappelijke waarden die zich bevinden binnen het gebied van het nationaal park zijn binnen Nederland en/of internationaal onderscheidend.

Met behulp van de reeds beschikbare landschapsbiografie NLDelta, de natuurvisie NL Delta kan onderbouwd worden dat aan dit criterium wordt voldaan.

WERKWIJZE

Geen aanvullende informatie nodig (naast de hierboven genoemde natuurvisie van NLDelta).

CRITERIUM 4 RUIMTELIJKE INRICHTING EN WAARDEN IN OVEREENSTEMMING MET DE GEBIEDSIDENTITEIT

Een nationaal park onderscheidt zich van andere nationale parken door een eigen gebiedsidentiteit (dat is opgebouwd als ware het een sterk merk) welke past bij de waarden, het karakter van het gebied en de ruimtelijke begrenzing. De ruimtelijke inrichting en kwaliteit van het nationaal park zijn hiermee in overeenstemming gebracht.

Op basis van de landschapsbiografie en het merk dat voor NLDelta is ontwikkeld kan onderbouwd worden dat NLDelta zich onderscheidt van andere nationale parken door een eigen gebiedsidentiteit. In het werkplan (met doorkijk naar 2021 – 2023) zijn projecten opgenomen waarmee de ruimtelijke inrichting en kwaliteit van het nationaal park hiermee in overeenstemming worden gebracht. Indien nodig kan t.z.t. een landschapsstrategie worden opgesteld om hieraan nog meer richting te kunnen geven.

WERKWIJZE

Geen aanvullende informatie nodig.

CRITERIUM 5 SAMENHANG EN IDENTITEIT

De natuur-, cultuurhistorische en landschapswaarden laten een zodanige samenhang zien dat de identiteit van het gebied versterkt wordt.

Dit criterium hangt sterk samen/is aanvulling op criterium 4. Dat de samenhang in natuur-, cultuurhistorische en landschapswaarden leidt tot versterking van de identiteit blijkt (moet blijken) uit de viering van het herdenkingsjaar 2021.

WERKWIJZE:

Geen aanvullende informatie nodig.

CRITERIUM 6 HERKENBAARHEID EN BELEEFBAARHEID

Een nationaal park onderscheidt zich qua uitstraling en beleefbaarheid, toegankelijkheid en herkenbaarheid voor binnen- en/of buitenlandse bezoekers. Het nationaal park geeft hieraan invulling op een wijze die voldoet aan duurzaam toerisme.

Hier kan verwezen worden naar het merk dat voor NLDelta is ontwikkeld en de (internationale) marketingcampagne die voor Holland National Parks is gestart. Duurzaam toerisme zal door en met ondernemers ingevuld gaan worden, NLDelta zet hiervoor een proces uit.

WERKWIJZE:

- Het programmateam ontwerpt een proces (met tijdpad) om met ondernemers te bespreken hoe zij aan duurzaam toerisme invulling kunnen geven.
- In de statusaanvraag zal een beknopte beschrijving van dit proces worden opgenomen

CRITERIUM 7 VERBONDENHEID MET REGIONALE GEMEENSCHAP

Het nationaal park is een product van de samenwerking in de regio op een dusdanige wijze dat de regionale gemeenschap zich identificeert met het gebied en er trots op is en de waarde ziet van het in standhouden en verbeteren van het nationaal park. De waarden van nationaal park dragen bij aan de sociaal-economische ontwikkeling en de leefbaarheid voor de regionale gemeenschap.

Hier kan benoemd worden hoe NLDelta samenwerkt met regionale samenwerkingsverbanden en hoe we bewoners, bezoekers en ondernemers betrekken. Denk aan: cursussen gastheerschap, viering 2021, Schoon Haringvliet, etc...

WERKWIJZE:

- Input voor dit criterium bespreken in het programmateam.

CRITERIUM 8 EDUCATIE

Het nationaal park onderneemt activiteiten op het gebied van educatie.

Hier benoemen wat NLDelta doet / wil doen op gebied van educatie.

WERKWIJZE:

- IVN maakt een voorzet die besproken wordt in het programmateam.
- Budget (nodig voor inzet van IVN t.b.v. het *maken* van het voorstel, niet voor de *uitvoering* van het voorstel): ...

CRITERIUM 9 ONDERZOEK

Het nationaal park stimuleert activiteiten op het gebied van wetenschappelijk onderzoek.

Hier benoemen wat NLDelta doet / wil doen op gebied van wetenschappelijk onderzoek.

WERKWIJZE:

- Input voor dit criterium bespreken in het programmateam en daarna bespreken met relevante partners: kennisinstututen, hoge scholen, universiteiten, RWS (combinatie met evaluatie van de Kier?), partners betrokken bij IBP vitaal platteland (combinatie met duurzame landbouw?), etc.

CRITERIUM 10 GOVERNANCE

Het bestuur draagt er zorg voor dat de bescherming, het beheer en, de (sociaaleconomische) ontwikkeling van het gebied in samenhang plaatsvindt. Het bestuur draagt tevens de zorg voor de ontwikkeling en implementatie van het gebiedseigen merk. Het bestuur van het nationaal park opereert slagvaardig en daadkrachtig en beschikt over legitimiteit en mandaat.

De statusaanvraag moet een voorstel bevatten hoe de organisatie van het toekomstige nationaal park eruit ziet. Daarvoor dient er een antwoord te zijn op de volgende vragen:

- Welke taken heeft het nationaal park (en welke taken heeft het niet)?
- Hoe wordt de organisatie van het nationaal park gefinancierd en hoe wordt het realiseren van ambities van het nationaal park gefinancierd?
- Welk organisatievorm past daarbij?

Wat betreft organisatie en financiering is de omschrijving van het criterium in de standaard minder relevant dan de eisen/wensen die de initiatiefnemers van NLDelta er zelf aan stellen. Het provinciaal bestuur zal een statusaanvraag voor NLDelta pas willen indienen bij de minister als duidelijk is dat financiering en organisatie op orde zijn. Dit geldt ook voor de overige initiatiefnemers.

WERKWIJZE:

- Het programmateam zoekt een adviseur governance en financiering NLDelta (specialiteit op gebied van organisatie) die door middel van interviews met alle betrokken partijen een voorstel uitwerkt voor de toekomstige taken van NLDelta, de bijpassende organisatievorm en financiering daarvan.
- Benodigd budget: ...

CRITERIUM 11 AMBITIE-DOCUMENT

Het nationaal park heeft een duidelijke en wervende ambitie waarmee invulling wordt gegeven aan het streefbeeld van nationale parken. De ambitie bevat richtinggevende visies en principes over gewenste ontwikkelingen in het gebied.

De ambitie van NLDelta is beschreven in het ambitiedocument 'Dit is onze natuur'.

WERKWIJZE:

Geen aanvullende informatie nodig.

CRITERIUM 12 UITVOERINGSAGENDA EN RESULTAATBESCHRIJVINGEN

Het bestuur van het Nationaal park maakt periodiek een uitvoeringsagenda. De agenda bevat concrete activiteiten van het Nationaal park, die gekoppeld zijn aan de strategische doelen uit de ambitie. Na afloop van de gekozen periode moeten ook de concreet bereikte resultaten worden gedeeld.

Werkplan met doorkijk 2021 – 2023 geeft invulling aan de gevraagde uitvoeringsagenda.

WERKWIJZE:

Geen aanvullende informatie nodig.

PROCES

Op hoofdlijnen ziet het proces er als volgt uit:

1. De provincies Zuid-Holland, Noord Brabant en Gelderland spreken onderling af welke provincie (namens de 3) de aanvraag indient bij de minister van LNV.
2. De programmaorganisatie werkt de statusaanvraag uit en consulteert belanghebbenden op meerdere momenten over conceptversies van de aanvraag.
3. De Stuurgroep NLDelta stelt de statusaanvraag vast na bespreking aan de NLDeltafel en verzoekt de coördinerende provincie de aanvraag bij LNV in te dienen.
4. GS van Zuid-Holland, Noord-Brabant en Gelderland stellen de statusaanvraag vast na consultatie van alle betrokken partijen. Deze (bestuurlijke) consultatie wordt door de provincies georganiseerd.
5. Eén provincie dient de aanvraag namens de andere provincie in bij de minister van LNV.
6. De minister van LNV neemt een besluit.

ROLVERDELING

	deelproduct	trekker	vorm	Benodigd (NLDelta) budget (k€)
1	Verzamelen inhoud, schrijven en vormgeving statusaanvraag inclusief voorstel voor begrenzing NLDelta en consultatie over concepten	Inhoudelijke begeleiding provincie ZH	Uitbesteding	?
2	Optioneel: Onderbouwing economische meerwaarde NLDelta	Programmteam	Uitbesteding	PM
3	Natuurvisie NLDelta	NM en SBB	Zelf uitwerken	
4	Strategische kaart	Provincie ZH	Uitbesteding en zelf uitwerken	(budget PZH)
5	Werkplan met doorkijk 2021 – 2023	Programmteam	Zelf uitwerken	
6	Voorstel educatie	IVN	Opdracht	
7	Organisatiemodel NLDelta & financieringsstructuur	Programmteam	Inhuur adviseur governance en financiering	
8	Consultatie <ul style="list-style-type: none"> - over concepten statusaanvraag - over organisatie en financiering - bestuurlijke consultatie over eindconcept 	PZH namens programmteam Adviseur governance & finance Provincies	Uitbesteding (onderdeel van 1) ism programmteam door adviseur G&F, lid van het programmteam Uitbesteding (onderdeel van 1) ism provincies en programmteam	

PLANNING

In maart 2021 zijn er weer landelijk verkiezingen. Onderstaande planning is gericht op het verlenen van de status van Nationaal Park Nieuwe Stijl door de huidige minister van LNV (mits kabinet niet tussentijds valt).

	2019					2020					2021						
	n	d	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d	j	f	m
	Vaststellen pva door NLDeltafel en stuurgroep																
1*)		opdracht verlening		Schrijven statusaanvraag inclusief voorstel voor begrenzing													
2						Opdracht verlening		Economische onderbouwing meerwaarde (optioneel)									
3	natuurvisie																
4	Strategische kaart																
5	Uitvoeringsprogramma met doorkijk 2021 - 2023																
6						Voorstel educatie											
7		Aanstellen adviseur		Advies organisatie en financieringsmodel													
8						consultatie											
															NLDeltafel		
	GS besluit over statusaanvraag en indienen																
															Besluitvorming LNV		formeel

*) nummering is dezelfde als die bij rolverdeling